

VILÁGZENE

–Koncz Csaba–

Az Art+Text Budapest örömmel mutat be egy rendhagyó fotográfiai leletet a galériában: Koncz Csaba 1960-as években készült absztrakt fotónagyításait.

Koncz Csaba (1938) fotós életműve különleges helyet foglal el a magyar progresszív fotográfia történetében. A világot hippiként becsavargó Konczot ugyanúgy érdekelte a film, a zene, a költészet és a keleti filozófia, mint a fényképészet. Fotós életművét mindössze fél évtized alatt alkotta meg, 1962 és 1967 között. A mennyiségét tekintve nagyon szűkös életmű egész egyedi módon magas minőséget képvisel, egyszerre kötődve a nonfiguratív kifejezésmódhoz és az Arte Povera esztétikájához.

Koncz a Budapesti Műszaki Egyetemen kezdte felsőfokú tanulmányait 1957-ben, de nem diplomázott le, hanem csatlakozott a legendás Váci utcai Muskátli presszó avantgárd értelmiségi társaságához. A nonkonform szellemiségű Koncz 1967-ben disszidált, majd évtizedeket töltött el vándor hippie zenészként különböző nyugat-európai és ázsiai országokban. A rendszerváltás után hazatért, 1992-től Balatonhenyén él. Bár sosem volt aktív tagjai a fotós szakmai közéletnek, a '60-as évek két legfontosabb, progresszív fotóelméleti szakírója, az idős Hevesy Iván és a fiatal Pernecky Géza tökéletesen értette törekvéseit, akárcsak olyan fotós kollégák, mint Nagy Zoltán vagy Lőrinczy György. Nagy mondta közös mozgatórugóikról egy kései interjújában: „Mindhárman nevetségesnek, giccsesnek tartottuk a szocreál hamis, hatásos ellenfényben fürdő retorikáját, pátoszat, és valami egyszerűt, őszintét, elementárisat, egy új kiindulópontot kerestünk a fotóban.” (Fotóművészet, 2005/3-4.) A hivatalos szakma viszont elutasító értetlenkedéssel fogadta őket. Miután az értő fotográfus közeg többsége – Konczhoz hasonlóan – disszidált, számára az igazi elégtételt az jelenthette, amikor Szilágyi Sándor 2007-es alapművében (*Neoavantgárd tendenciák a magyar fotóművészetben 1965-1984*) külön fejezet mutatta be páratlan munkásságát.

Koncz 1962-ben kezdett fotózni. Első képei a bőszenfai cigánytelepen készültek (engedve, hogy a fény-árnyék játék olykor felülírja a tematika szociofotós erejét), majd hamarosan Victor Vasarely és az op art hatása alá került. A szűk kivágot miatt felvételein absztrakt mintákként jelentek meg az érdekes ritmusban ismétlődő elemek, legyenek furcsa tárgyak a téli hóban vagy '56-os golyónyomok a pesti bérházak falain. A grafikai hatás felerősítése érdekében szeszélyesen tekeredő dróthálókat kezdett fényképezni, külön érvényesítve az életlen fókuszról eredő rajzos játékosságot, amelyet a korabeli szakma hibaként értékelt. Koncz – a szelektív fókuszhoz köszönhetően – hagyta a távolban elenyészni a dróthálókat, megnyitva a kép terét a filozófia és a metafizika

ART+TEXT BUDAPEST

1054 Budapest, Honvéd utca 3.

+36 20 936 9889, info@artplustext.hu, www.artplustextbudapest.com

Nyitvatartás: kedd-péntek: 12:00-18:00 és bejelentkezéssel

előtt. Művészetének legkiérleltebb darabjai azok az 1967-ben született, „kései” művek, amelyek technikai és gondolati szinten is összefoglalják mindazt, amit az absztrakció irányába korábban megtett. Minimalista módon redukált, nonfiguratívva csupasztatott megközelítése itt fonódott végkép össze az art povera szegényes tárgyi eszközkészletével. Kerülte a zsúfolt, gazdag látvány öncélú bravúrjait, ehelyett vasdarabokat fényképezett a – fekete-fehér filmen könnyen „beégő” – kék égbolt előtt vagy a hóba kihelyezve. A kései „vasképek” egyik típusa a széles fémszalagok – itt-ott eléletlenedő – kalligrafikus formáival kísérletezett, a másik típus képviselői rugókból, karikákból, csavarokból és szögekből összerakott apró, antropomorf lények piktogramjainak tűnnek. Az Art+Text Budapest kiállítása az op arttól a „vasképekig” mutatja be Koncz Csaba életművének teljes keresztmetszetét.

A tárlat a galéria *Formabontók* című, új fotografiai programjába illeszkedik, amely Szilágyi Sándor úttörő könyve alapján dolgozza fel a progresszív magyar fotográfia egyes kiemelkedő alkotóinak munkásságát.

Megtekinthető: 2018. február 15 - március 2.